

KAIP UŽTIKRINTI SAUGIĄ ERDVĘ VAIKAMS NUOTOLINIO MOKYMO METU

Ištrauka iš straipsnio

„Nuotolinės pamokos atskleidė nepagražintą mokyklų realybę – pornografiniai vaizdai ir patyčios liejasi laisvai“
Aida Murauskaitė, LRT.lt 2020.04.02 18:43

Kur pranešti apie pažeidėjus ir patyčias

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) per interneto karštąją liniją „Švarus internetas“ (www.svarusinternetas.lt) pranešimų apie galimai neteisėtą ar žalingą turinį mokymo platformose ar įrankiuose kol kas nėra gavusi.

„Tačiau stebime informaciją viešojoje erdvėje, teikiame konsultacijas ir rekomendacijas, kaip užtikrinti kuo saugesnę erdvę vaikams nuotolinio mokymo procese.“

Mokytojai, tėvai ir globėjai turėtų taip pat atkreipti ypatingą dėmesį į tai, kaip vaikai naudojami įrenginiais, ką veikia nuotolinių pamokų metu. Taip, kaip ir realiame gyvenime, taip ir virtualioje erdvėje pamokos turėtų vykti laikantis tam tikrų taisyklių – tam skirtose platformose pamokos vedamos tik tam tikrai uždarei grupei, neleidžiant viešų prisijungimų kitiems dalyviams“, – aiškino RRT atstovai.

Jie paaiškino, kad, susidūrusius su neteisėtu ar žalingu turiniu, apie tai reikia pranešti užpildant pranešimo formą internete <https://svarusinternetas.lt/pranesk/1> ir nurodyti savo kontaktus.

RRT ekspertai įvertins konkrečią situaciją ir, jei bus nustatyta galima nusikalstama veika, informaciją operatyviai perduos policijai ar Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui (įsilaužimo atveju), o pranešusiam asmeniui galės pateikti konkrečių patarimų.

Patarimai mokytojams:

– Naudokite tik atsakingų institucijų rekomenduojamas nuotolinio mokymo platformas ir įrankius. Nacionalinės švietimo agentūros siūlomas skaitmeninių priemonių nuotoliniam mokymui sąrašas skelbiamas [čia](#);

– Kontroliuokite, kas gali pakliūti į Jūsų „virtualią klasę“: rinkitės tokius nuotolinio mokymo įrankius bei platformas, kurie prie Jūsų „klasės“ leidžia prisijungti tik Jūsų pakviestiems ir autorizuotiems vartotojams, t. y. tik Jūsų mokiniams;

– Stebėkite, ką „virtualioje klasėje“ demonstruoja mokiniai ir, pastebėję netinkamą elgesį, atitinkamai reaguokite;

– Paaiškinkite vaikams, kad negalima siųsti, perduoti jokių prisijungimo prie „virtualios klasės“ nuorodų ar duomenų kitiems asmenims;

– Jeigu prisijungimas prie nuotolinio mokymo platformos ar įrankio vyksta paspaudus nuorodą, įsitikinkite, kad tai nesuklastota nuoroda, neatskleiskite savo prisijungimo duomenų prie nuotolinio mokymo platformos/priemonės pašaliniam asmeniui.

Patarimai tėveliams:

– Padėkite vaikams susikurti saugius slaptažodžius, priminkite, kad savo slaptažodžiais, kaip ir mokytojo atsiųstomis prisijungimo nuorodomis ar pan. duomenimis, negalima dalintis su kitais asmenimis;

– Įdiekite kompiuteryje ar kitame įrenginyje, kuriuo vaikas jungiasi prie nuotolinių pamokų, antivirusinę programą, pasirūpinkite jos atnaujinimais;

– Pasidomėkite, ką vaikas veikia nuotolinių pamokų metu (nes iššokančios „nedraugiškos“ nuorodos ar langai gali būti ir dėl kitų kompiuteryje atvertų langų ar programų, o ne dėl nuotolinio mokymosi platformos ar įrankio);

Norėdami apsaugoti mažamečius vaikus nuo neteisėtos ir žalingos informacijos internete – įdiekite įrenginiuose, kuriais leidžiate jiems naudotis, turinio filtravimo priemones Jos – [čia](#).

Daugiau informacijos ir naudingų patarimų rasite RRT sukurtuose filmukuose [čia](#).

Išleido atmintinę

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (ŠMSM) mokykloms yra parengusi „Reagavimo į patyčias ar kitokį smurtinį elgesį mokykloje atmintinę“. Atmintinėje aprašoma, ką mokykloje daryti ir elektroninių patyčių atveju.

Pastebėjus patyčias internete, Ryšių reguliavimo tarnybai interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt apie tai reikia pateikti pranešimą. Kitas žingsnis – įvertinti grėsmę vaikui, jo sveikatai. Jei grasinama ar persekiojama, reikia kreiptis į policiją.

Svarbu išsaugoti įrodymus, pvz., skriaudėjo žinutę, laišką, informaciją „Patyčių dėžutėje“, geriausiai turėti ir elektroninę, ir spausdintą įrodymų kopijas.

Patariama mokiniams neatsakinėti į jokių įžeidžiančių bandymus susisiekti, pvz., žinutes, skambučius, el. laiškus. Patariama neištrinti žinučių. Jeigu žinutėmis siekiama pasityčioti, įbauginti, būtina išsaugoti jas ir pateikti vėliau kaip įrodymus. Taip pat galima užblokuoti telefono numerį, iš kurio gaunamos nemalonios žinutės ar sulaukiama skambučių.

Interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose taip pat galima užblokuoti įžeidinėjantį asmenį, pakeitus privatumo nuostatas. Reikėtų taip pat kreiptis į svetainės administratorių arba karštąją liniją (www.draugiskasinternetas.lt), policiją. Ministerija pabrėžia, kad jokiais atvejais nereikia atskleisti asmeninės informacijos nepažįstamiems asmenims: elektroninio pašto adresu, telefono numerio, namų adresu, tėvų kontaktų. Visais atvejais naudinga pasikalbėti su tėvais, kitais žmonėmis, kuriais pasitikima. Dera ir užstoti nuskriaustą vaiką, bendraamžį – parašyti jį palaikantį komentarą.

Pastebėjus kibernetinius incidentus kviečiama pranešti apie juos ir Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui – <https://www.nksc.lt>.